

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Kullanhuuhdentalupahakemus

Hakija: Tero Kyllönen

Vireilletulopvm: 29.2.2012

Etuoikeuspvm: 21.3.2012

Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 4 luvun 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla Tero Kyllöselle kullanhuuhdentaluvan lupatunnuksella HL2012:0009.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät kaivosviranomaisen selvityksen (liite 3) perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki (621/2011) 45 § ja 50 §.

Kullanhuuhdentaluvan haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 1,6ha

Alueen nimi: Kultasuo II

Sijainti: Inari, Vuijemijoki, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa. Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2)

Päätöksen täytäntöönpano

Kullanhuuhdentalupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos kullanhuuhdentalupaan perustuvat toimenpiteet edellyttävät muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Lupamääräykset

Päätöksen voimassaolo:

Kullanhuuhdontalupa on voimassa neljä vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 64 §.

Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika luvan voimassaololle, koska kullanhuuhdonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoja tai haittaa, että luvan voimassaoloaikaa olisi lyhennettävä.

Menetelmät:

Tämä lupa oikeuttaa koneellisen kullankaivun suorittamiseen lupa-alueella kaivinkoneella, joka painaa enintään 5,5 tonnia. Käsiteltävä maamäärä saa olla enintään 1000 m³ vuodessa. Hakemuksen mukaisen kullankaivun suorittamiseen tarvitaan kullanhuuhdontaluvan lisäksi ympäristölupa.

Perustelut: Lupahakemuksen mukaisesti.

Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhtojen on pidettävä kullanhuuhdonta-alue sellaisessa kunnossa, että se täyttää jatkuvasti turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu. Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta pitämään lupa-alueella kullanhuuhdonta-alueeseen kuuluvia rakennuksia, rakennelmia, laitteita tai muuta tavaraa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa eikä vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiirille.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin tai luiskattava kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa alueella liikkuville poroille tai porotalouden harjoittajille. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville.

Perustelut: Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa.

Alue kuuluu Hammastunturin paliskunnan alueeseen. Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle

aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille sekä määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta.

Saamelais- ja kolttu-asioiden liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä välittömästi ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Annetuissa lausunnoissa esiin tulleet saamelaiselinkeinojen harjoittamiseen ja saamelaiskulttuurin ylläpitämiseen liittyvät yksilöidyt asiat on otettu huomioon tämän luvan muissa lupamääräyksissä.

Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kultanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsitellyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kultanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kultanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 9 §.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 25 §.

Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on asetettava 4500 euron suuruinen pankkitalletusvakuus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamisesta sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 107 §

Vakuus määräytyy kaivumenetelmän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella harjoitetaan konekaivua enintään 5,5 t painoisella kaivinkoneella, vuosittain käsiteltävän maamäärän ollessa enintään 1000 m³. Alue ei sijoitu tieverkoston läheisyyteen.

Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen palikunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 27 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdontalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdontaluvan haltijoiden saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 29 §.

Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 102 §.

Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

Luvan muuttaminen

Mikäli kullanhuuhdontaa koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, on luvanhaltijan haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 69 §.

Luvan jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset alueella harjoitetun toiminnasta ja siitä, että alueella on edelleen edellytyksiä löytää kultaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 66 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 27 §.

Rakentaminen

Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta rakentamiseen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 26 §. Lupahakemuksessa ei ole haettu lupaa rakentaa kullanhuuhdonta-alueelle lain tarkoittamia rakennuksia

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Perustelut: Maastoliikennelaki (1710/1995) 2 luku 4§

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä Inarin kunnan ilmoitustauluilla. Hakemus on ollut nähtävillä 10.5.2012 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 11.5.2012.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen diaarinumero 00330/13/RO/7203 johdosta pyytänyt uudet lausunnot hakemuksesta

kaivoslain 38 §:n nojalla saamelaiskäräjiltä, alueen paliskunnalta ja alueen hallinnasta vastaavalta viranomaiselta. Lausunnot on tullut toimittaa 13.4.2015 mennessä.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Hammastunturin paliskunnalle 5.4.2012

Hammastunturin paliskunta ei ole jättänyt lausuntoaan hakemuksesta.

2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 5.4.2012

Metsähallituksen lausunto 24.4.2012

Haettu alue sijaitsee Sotajokeen laskevan Vuijeminhaaran varrella Hammastunturin erämaa-alueella Inarin kunnassa. Sotajoki laskee Ivalojokeen.

Haetulta alueelta ei tällä hetkellä tunneta uhanalaisten lajien esiintymiä tai kulttuuriperintökohteita.

Tero Kyllönen on hakemuksessaan ilmoittanut suorittavansa alueella koneellista kullankaivua ja hakevansa ympäristölupaa rinnakkain kullanhuuhtontalupahakemuksen kanssa. Metsähallitus ei näe tässä vaiheessa esteitä koneelliselle kullankaivulle, mutta asiaa tarkastellaan perusteellisemmin uudelleen, kun varsinainen ympäristölupahakemus selvityksineen tulee Metsähallitukselle lausunnonle.

Metsähallitus pyytää Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen kullanhuuhtontaluvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-ainesten pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostuslaitilla.
- Mahdollisille rakennuksille/rakennelmille on hankittava etukäteen luvat. Kaivutyöhön liittyvä majoittuminen (teltat / laavut) ja muu toiminta tulee tapahtua kullanhuuhtonta-alueen sisäpuolella.
- Kaivukauden päättyessä on jyrkät kaivantojen reunat luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi. Näillä toimenpiteillä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään vahinkoja.
- Metsähallituksen kanssa on sovittava mm. seuraavista asioista:
 - o Pystypuiden kaataminen on kielletty. Mikäli kullanhuuhtonta-alueella on puustoa tutkimustyön esteenä, on puiden poistamisesta sovittava ennakkoon.
 - o Maapuiden ja hakkuutähteiden keruu polttopuiksi vaatii luvan.
 - o Kullanhuuhtonta-alueelle kulkeminen maastoajoneuvolla vaatii Metsähallituksen luvan.

Metsähallitus katsoo, että kullanhuuhdontaluvan saaja on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja/tai kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 5.4.2012

Inarin kunnan lausunto 23.5.2012

Alue sijaitsee Hammastunturin erämaa-alueella.

Ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa hakemuksen suhteen. Hakemus kohdistuu alueelle, jossa kullanhuuhdonta on harjoitettu jo aiemminkin. Mitään akuutteja muutoksia/ vaikutuksia alueiden ympäristöön ei voi siis katsoa tapahtuvan.

4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 5.4.2012

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 24.4.2012.

Kohde sijaitsee Hammastunturin erämaa-alueella. Se ei kuitenkaan sijaitse Natura 2000-alueella, vaikka hakemuksessa niin väitetäänkin. Lapin ELY-keskuksen tiedossa ei ole mitään sellaisia luonnon- tai ympäristönsuojelullisia seikkoja, jotka estäisivät luvan myöntämisen. Mikäli kaivu tapahtuu koneellisesti, tulee tähän hakea ympäristölupaa Pohjois-Suomen aluehallintovirastosta.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 5.4.2012

Saamelaiskäräjien lausunto 17.8.2012

Kullankaivun ympäristövaikutukset

Kaivoslain 3 §:n mukaan sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, sovelletaan tämän lain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa saamelaiskäräjälain lisäksi muun muassa luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (86/2000), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (264/1961), poronhoitolakia (848/1990), muinaismuistolakia (295/1963) ja maastoliikennelakia (1710/1995).

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan kullanhuuhdontalupahakemuksessa ei ole selvitetty riittävästi kaivoslain 34 §:n edellyttämällä tavalla selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Vaikutukset saamelaiseen kalastusperinteeseen

Saamelaiskulttuuri on luontosidonnainen kulttuuri. Ympäristöön kohdistuvilla kielteisillä vaikutuksilla on suoraan kielteisiä vaikutuksia myös saamelaiskulttuuriin. Jotta Tukes voi arvioida koneellisen kullanhuuhdon vaikutuksia saamelaiskulttuuriin, tulee sillä olla riittävät tiedot saamelaisporonhoidon harjoittamismallista ja saamelaiskulttuurista.

Luvan myöntämisessä on huomioitava, että saamelaisporonhoito on tarkoituksenmukaista ja ekologista. Porot ovat pääasiassa luonnonlaitumilla ja eri alueilla eri vuodenaikoihin mikäli se on mahdollista. Saamelaisporonhoitoa kuvaa hyvin sen terminologia, pohjoissaamassa on yli 1500 porotermiä ja lisäksi omat lumi- ja maastoterminologiansa. Vaikka paliskuntajärjestelmän kautta on pyritty yhdenmukaistamaan poronhoitoa, saamelainen

poronhoito on säilynyt ainutlaatuisena ja erityisenä. Saamelainen poronhoito perustuu laidunkiertojärjestelmään, joka on riippumaton porojen biologisesta vaellusvietistä. Laidunkiertojärjestelmä perustuu talvi- ja kesälaidunalueisiin ja mahdollisuuksien mukaan myös syksyisiin rykimä- ja keväisiin vasotusalueisiin. Poronhoito perustuu poron ja ihmisen yhteiseen vuotuisaikakiertoon ja järjestelmä on hioutunut sellaiseksi, että se mahdollistaa poron mahdollisimman luonnonmukaisen käyttäytymisen. Saamelaisporonhoito on selkeästi kulttuurinen elinkeino, jossa erityisen tärkeää on kulttuurin ja elämäntavan siirtäminen sukupolvelta toiselle. Saamelainen korvamerkkijärjestelmä on osoitus tästä, korvamerkit seuraavat edellisten sukupolvien korvamerkkejä joko suoraan tai pienin muutoksin. Korvamerkkien perusteella voidaan identifioida tietty poro tiettyyn sukuun ja alueeseen kuuluvaksi. Paimentolaisporonhoito vaatii tuntemusta poron biologiasta ja käyttäytymisestä, laajan maantieteellisen alueen tuntemusta ja sen kasvillisuuden tuntemusta sekä luonnonolosuhteiden tuntemusta.

Kaivoslain (621/11) 1 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan laissa tarkoitettu toiminta sovitetaan yhteen saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana turvataan. Yhteensovittamisessa otetaan huomioon myös, mitä kolttalaissa (253/1995) säädetään kolttaväestön ja -alueen elinolosuhteiden ja toimeentulo-mahdollisuuksien edistämisestä sekä kolttakulttuurin ylläpitämisestä ja edistämisestä.

Kaivoslain 50 §:ssä säädetään luvan myöntämisen esteistä saamelaisten kotiseutualueella, kolttaluonnotalueella ja erityisellä poronhoitoalueella. Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuhdontalupaa ei saa myöntää, jos luvan mukainen toiminta:

- 1) yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisten kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria;
- 2) heikentäisi olennaisesti kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja kolttaluonnotalueella;
- 3) aiheuttaisi erityisellä poronhoitoalueella huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Lupa voidaan kuitenkin myöntää kaivoslain 50 §:n 1 momentissa tarkoitetusta esteestä huolimatta, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksin (kaivoslain 50 §:n 2 mom.). Perustuslakivaliokunta on katsonut (PeVL 32/2010 vp), että kaivoslain kaltaisen sääntelyn yhteydessä esimerkiksi lupasääntelyn hyväksyttävyyttä ja oikeasuhtaisuutta voidaan arvioida vain suhteellisen yleisellä tasolla, minkä vuoksi tärkeäksi muodostuu se, että perusoikeusnäkökohdat ja perusoikeuksien rajoitusedellytykset otetaan huomioon lain soveltamisvaiheessa, etenkin päätettäessä laissa tarkoitettujen lupien myöntämisestä ja lupamääräysten sisällöstä. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan, tässä tapauksessa Tukesin, on turvattava perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Perusoikeussääntelyn tarkoituksena on yksilön vapauspiirin suojaaminen valtiovallan, muun julkisen toiminnan ja yksityisen oikeussubjektin viranomaistoimintaan rinnastettavan toiminnan taholta tulevilta puuttumisilta (HE 44/2003 vp ja PeVM 25/1994 vp). Tukesin on huolehdittava siitä, että asian

käsittelyssä toteutuu kaivoslain edellytykset sekä perustuslakivaliokunnan edellyttämä perusoikeusmyönteinen kanta.

Valtaus sijaitsee saamelaiskäräjälain 4 §:ssä tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella ja kuuluu poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:ssä erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettuun alueeseen. Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtaus sijaitsee Hammastunturin paliskunnan alueella. Hammastunturin paliskunta sijaitsee erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella, jossa poroilla on vapaa laidun oikeus. Vapaa laidunnusoikeus on edellytys kannattavalle poronhoidolle. Se on tarkoitettu ja tunnustettu pysyväksi oikeudeksi. Se on turvattu lain tasoisella säädöksellä (PHL 3§). Se tarkoittaa porolle oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, poikkeukset on lueteltu laissa. Vapaa laidunnusoikeus on alueen käyttöoikeus.

Tukesin toimittamasta asiapaperista ei ilmene, onko Hammastunturin paliskunnan hallitus käsitellyt valtaushakemusta. Hakijan toimittamasta selvityksestä ei myöskään ilmene, että asian tiimoilta oltaisiin oltu yhteydessä paikalliseen paliskuntaan. Hammastunturin paliskunnan korkein sallittu poromäärä on 5 500. Poronhoitovuonna 2010 - 2011 Hammastunturin paliskunnassa oli 91 poronmistajaa.

Hammastunturin paliskunnan alueelle on tällä hetkellä useita koneellisen kullankaivun valtaushakemuksia. Lähes kaikki sijoittuvat samalle suunnalle eli ns. "kultamaille". Ko. valtausalue sijoittuu Hammastunturin paliskunnan elintärkeille syys- ja talvilaidunalueille. Porot kaivavat jäkälää talvisin joen törmillä, kuivilla kankailla. Sotajoki kuuluu Hammastunturin paliskunnan niin sanotun Kutturan tokkakunnan paimennusalueeseen, jolla hoidetaan poroja omana siidana eli tokkakuntana. Kutturan tokkakuntaan kuuluu neljän perheen porot. Valtaus sijaitsee Kutturan tokkakunnan poronhoidon ja porojen laiduntamisen sekä lisääntymisen ja vasomisen kannalta keskeisellä paikalla. Alueella liikkuu ajoittain satoja paliskunnan poroja. Koska alue on tärkeä poronhoidollisesti ja siellä harjoitetaan poronhoitoa juuri samaan aikaan, kun kullankaivu alueella on kiivainta, myös vaikutukset alueen poronhoidolle ovat merkittäviä. Kullankaivu Hammastunturin paliskunnan alueella tässä laajuudessaan mitä kullanhuuhdontalupahakemuksien määrästä voidaan todeta, tuo kielteisiä vaikutuksia alueen poronhoidolle muuttaen laidunkiertojärjestelmää.

Lisääntyvä kullankaivu alueella lisää porokuolemia. Jyrkkäseinäiset kaivukuopat vesistöissä ja sen läheisyydessä lisäävät porojen, erityisesti vasojen hukkumisia ja putoamisia kuoppiin. Kaivukuoppien "liputtaminen" on johtanut kullankaivun alueilla useiden porojen hirttäytymiseen. Poronhoitajille kuopat ovat myös turvallisuusriski, peittämättömät ja avoimet kuopat ovat vaarallisia liikuttaessa mönkijöillä, moottorikelkoilla ja jalkaisin. Merkitsemättömät kuopat voivat olla vaarallisia myös talvisin ja erityisesti keväisin, mikäli kuoppia ei ole merkitty huolellisesti maastoon.

Saamelaiskäräjät huomauttaa, että kaivostoimintaan liittyvä liikenne alueella ja koneiden käyttäminen ovat omiaan pelästyttämään poroja. Koneellinen kullankaivu aiheuttaa haitallisia muutoksia maastossa ja luontoympäristössä. Kaivostoimintaan liittyy lisäksi muun

muassa lisääntyntä liikkumista myös raskailla ajoneuvoilla ja maastoliikennettä mönkijöillä ja moottorikelkoilla, jotka ovat omiaan aiheuttamaan haittaa saamelaiskulttuurille ja saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamisedellytyksille. Laidunten kestävyys ja laajuus ovat jo ennestään uhattuina muun muassa ilmastonmuutoksen ja muiden alueelle kohdistuneiden hankkeiden seurauksena. Saamelaisten kotiseutualueen luonto on erittäin haavoittuvaista ja äärimmäisen hitaasti uudistuvaa, joten koneellinen maaston muokkaaminen kaventaa laidunalueita pysyvästi.

Saamelaiskäräjät on saanut tiedon Hammastunturin paliskunnasta, että valtausalue tulisi olemaan jyrkkien, kivirakkatörmien takana. Alueelle päästään kulkemaan vain yhtä reittiä, jota paikalliset poromiehetkin käyttävät. Mönkijällä ja moottorikelkalla kulku alueen läpi on myös vaikeakulkuista. Lisäselvitystä halutaankin siihen, kuinka kaivinkoneet aiotaan saada valtaukselle. Onko aikomuksena tehdä uutta tienpätkää ja kuinka pitkän matkan? Ja onko aikomuksena kaataa puita tien alta pois?

Kaivoslain (621/11) 45 §:n mukaan kullanhuuhtontalupa myönnetään, jos hakija osoittaa, että tässä laissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lupa voidaan kuitenkin tässä laissa säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksillä tai pienentämällä alueen kokoa. Kaivoslain 50 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kullanhuuhtontalupaa ei saa myöntää, jos luvanmukainen toiminta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisten kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria.

Kaivoslaki edellyttää, että lupahakemuksen käsittelyssä huomioidaan saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksien toteutuminen. Perustuslakivaliokunta on katsonut lausunnossaan (PeVL 32/2010 vp) kaivoslain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 273/2009 vp) johdosta, että kyseessä olevan kaivoslain 50 §:n säännökset takaavat perustuslain 17 §:n 3 momentissa ja YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen (SopS 7-8/1976, KP-sopimus) 27 artiklassa turvattuja saamelaisten oikeuksia kieleen ja kulttuuriin (mm. poronhoitoon). Perustuslakivaliokunta (PeVL 32/2010 vp) on edellyttänyt, että kaivoslain 50 §:n 1 momentissa määrättyä olennaisuuskriteereitä tulkitaan ja sovelletaan perusoikeusmyönteisellä tavalla ja ottaen huomioon YK:n ihmisoikeuskomitean KP-sopimuksen 27 artiklaa koskeva käytäntö. Tukesin tulee hakemuksen käsittelyn yhteydessä huomioida KP-sopimuksen 27 artiklaa koskeva käytäntö ja selvittää hakemuksen vaikutukset YK:n ihmisoikeuskomitean ratkaisukäytännön mukaisesti.

KP-sopimuksen 27 artiklan mukaan niissä valtioissa, joissa on kansallisia, uskonnollisia tai kielellisiä vähemmistöjä, tällaisiin vähemmistöihin kuuluvilta henkilöiltä ei saa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan, tunnustaa ja harjoittaa omaa uskontoaan tai käyttää omaa kieltään. Artikla turvaa saamelaisten oikeuden nauttia yhdessä ryhmänsä kanssa omasta kulttuuristaan. Ihmisoikeuskomitea on KP-sopimuksen 27 artiklan tulkinnan osalta katsonut, että

säännöksessä tarkoitettua kieltämistä voi olla esimerkiksi sellainen maan tai luonnonvarojen kilpaileva käyttö, joka estää alkuperäiskansojen elinkeinojen menestymisen alueella.

Tukesin on arvioitava kullanhuuhdontahakemuksen vaikutukset suhteessa seuraaviin YK:n ihmis-oikeuskomitean päätöksiin:

- Saamelaisten perinteinen elämänmuoto: saamelaiselle yhdessä ryhmänsä kanssa tulee turvata heidän perinteinen elämänmuotonsa elinkeinojen harjoittajana (Ilmari Länsman et al. vs. Suomen valtio, 1992).

- Saamelaisten perinteisten elinkeinojen modernit muodot: ihmisoikeuskomitea on vahvistanut sen, että KP-sopimuksen 27 artiklan tarkoittama kulttuurin harjoittamisen suoja koskee saamelaisten perinteisiä elinkeinoja, mutta myös näiden ammattien moderneja muotoja (Ilmari Länsman et al. vs. Suomen valtio, 1992).

- Saamelaisten perinteisten elinkeinojen kannattavuus: ihmisoikeuskomitea on kiinnittänyt Suomen valtion huomiota tapauksessa Ilmari Länsman et al. vastaan Suomen valtio, 1992, muun ohella siihen, että saamelaisyhteisön tulee pysyä elinvoimaisena myös tulevaisuuteen nähden. Vain saamelaisten kannattava perinteisten elinkeinojen harjoittaminen pitää saamelaisyhteisön elinvoimaisena. Pääväestön taloudelliset edut eivät saa uhata saamelaiskulttuurin harjoittamista.

- Aikaisempien toimenpiteiden vaikutus: myös alueella aikaisempien toimenpiteiden vaikutukset tulee ottaa kumulatiivisesti huomioon arvioitaessa vireillä olevan hankkeen vaikutuksia saamelaisten kulttuurinsa harjoittamisen mahdollisuuksiin (Äärelä ym. vs. Suomi, 1997). Tässä yhteydessä tulee huomioida mm. alueella aikaisemmin harjoitetun metsätaloustoiminnan ja muun kullankaivutoiminnan vaikutukset saamelaiskulttuuriin. Hakemuksen käsittelyn yhteydessä tulee selvittää kullankaivutoiminnan vaikutukset koko Hammas-tunturin paliskunnan poronhoitoon.

Saamelaiskäräjät pyytää huomioimaan, että suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa (PHL 53 §).

Asiasta on järjestettävä saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut ennen päätöksen antamista. Lisäksi valtaukselle on suoritettava maastokatselmus.

Yllä olevaan selvitykseen perustuen, saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan hakemus on hylättävä. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan toiminta tulee aiheuttamaan olennaista haittaa saamelaisporonhoidolle ja kalastukselle, eikä estettä ole mahdollista poistaa lupamääräyksiin.

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Hammastunturin paliskunnalle 13.3.2015

Hammas-tunturin paliskunta ei ole jättänyt lausuntoaan hakemuksesta.

7) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 13.3.2015

Metsähallituksen lausunto 25.3.2015

Metsähallitus on antanut jo 24.4.2012 lausunnon Tukesille kyseisestä Tero Kyllösen kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2012:0009. Lisäyksenä antamaansa lausuntoon

Metsähallitus toteaa, että hakemus sijaitsee Hammastunturin erämaa-alueella, missä ei harjoiteta metsätaloutta. Lähialueella ei myöskään ole merkittäviä retkeilyreittejä tai -rakenteita.

Muinaismuistolain ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden osalta Metsähallitus toteaa, että suunnitellulta kullanhuuhdonta-alueelta (Kultasuo II) tai sen läheisyydestä ei tunneta muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita, mutta koska näitä alueita ei ole kokonaan kartoitettu, voi niitä siellä olla. Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman tämän lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännökseen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännos, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ muinaisjäännökseen kohdalta heti keskeytettävä ja työn johdon viipymättä saatettava asia Museoviraston tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten.

Lausuntopyynnössään Tukes ilmoittaa, että alueella on tarkoitus harjoittaa koneellista kullanhuuhdontaa vuotuisen kaivumäärän ollessa alle 1000 m³. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 9.4.2014 myöntänyt Tero Kyllöselle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan.

Lausuntopyynnössään Tukes pyytää samalla kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut maankäyttömuodot.

Hallituksen esityksessä kaivoslaista todetaan, että arvioinnissa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Metsähallituksella ei ole tarvittavaa tietoa mm. alueen paliskunnan poronhoidon järjestelyistä (mm. tärkeät vasonta-alueet tai porojen kuljetusreitit). Metsähallituksen näkemyksen mukaan hankkeiden vaikutuksia poronhoitoon tai muun saamelaiskulttuurin harjoittamiseen pystyy arvioimaan vain alueen paliskunta yhdessä saamelaiskäräjien kanssa. Saamelaiskäräjälain (974/1995) 1 §:n mukaan "Saamelaisilla alkuperäiskansana on saamelaisten kotiseutualueella omaa kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto sen mukaan kuin tässä laissa ja muualla laissa säädetään". Saamelaiskäräjälain 5 §:n mukaan: "Saamelaiskäräjien tehtävänä on hoitaa saamelaisten omaa kieltä ja kulttuuria sekä heidän asemaansa alkuperäiskansana koskevat asiat."

8) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 13.3.2015
Saamelaiskäräjien lausunto 23.3.2015

Tukes on pyytänyt saamelaiskäräjiltä lausuntoa otsikon mukaisista kullanhuuhdontalupahakemuksista Inarin kunnassa, saamelaisten kotiseutualueella. Koska

lausuntopyynnöt varsinaisia lupahakemuksia lukuun ottamatta ovat identtiset, antaa saamelaiskäräjät asiassa yhteislausunnon.

Tukesin lähettämässä lausuntopyynnöissä todetaan, että "[e]nnen asian ratkaisemista Tukes varaa Saamelaiskäräjille mahdollisuuden selvittää hakemusten mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset (hyödyt ja haitat) saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan, harkita mahdollisten haittojen vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä ottaa kantaa saamelaiskäräjistä annetun lain 9 §:n säädettyjen neuvottelujen tarpeellisuuteen". Saamelaiskäräjät huomauttaa, että kaivoslain 38 §:n 1 momentissa tarkoitettujen, saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana koskevien vaikutusten selvittäminen on Tukesin, ei saamelaiskäräjien vastuulla. Näin linjasi myös Korkein hallinto-oikeus (KHO) vuo-sikirjapäätöksessään KHO:2014:111 (Dnro 2371/1/13 ja 2466/1/13, annettu 25.6.2014) (ks. myös KHO:n päätökset dnro 2372/1/13 ja 2465/1/13). KHO:n päätöksessä todetaan mm., että "Kaivoslain 38 §:n 1 momentissa mainitut tahot, kuten saamelaiskäräjät, eivät -- voi estää lupa-asian ratkaisemista jäämällä passiivisiksi. Säännöksessä mainittujen tahojen jäädessä passiivisiksi selvitysvastuu jää Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on joka tapauksessa selvitettävä kaivoslain 38 §:n 1 momentissa tarkoitettut vaikutukset saamelaisten oikeuksiin alkuperäiskansana riippumatta siitä, onko saamelaiskäräjät osallistunut yhteistyömenettelyyn." (KHO:2014:111: 29.) Huomioiden KHO:n em. ennakkopäätös kaivoslain 38 §:n soveltamisesta saamelaiskäräjät ei pidä Tukesin lausuntopyynnön muotoilua asianmukaisena, vaan edellyttää, että Tukes muuttaa lupaharkintakäytäntöään vastaamaan kaivoslain edellytyksiä KHO:n linjauksen mukaisesti.

Lausuntopyyntö ja sen asiasisältö eivät ole muuttuneet KHO:n vuosikirjapäätökseen jälkeen (KHO 2014:111), vaan lausuntopyyntö on pääosin samanlainen asiasisällöltään ja sanamuodoltaan kuin Tukesin ennen vuosikirjapäätöstä toimittamat lausuntopyynnöt. Lausuntopyynnöt eivät ole muuttuneet senkään jälkeen, kun saamelaiskäräjät 27.10.2014 neuvotteli Tukesin ohjauksesta vastaavan Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa KHO:n ennakkopäätöksen vaikutuksista kaivoslain soveltamiseen saamelaisten kotiseutualueella. Tukes on toimittanut kyseessä olevien lausuntopyyntöjen liitteenä enemmän materiaalia kuin aikaisemmin, muttei ole edelleenkään arvioinut luvan mukaisen toiminnan vaikutuksia ympäristöön ja saamelaiskulttuuriin. Tukes on ilmoittanut lausuntopyyntöjen mukana toimittamassaan

"selvityksessä kullanhuuhdontaluvan toiminnasta ja muista lupa-alueen lähistöllä olevista kaivoslain luvista alueiden käyttömuodoista, jotka voivat häiritä saamelaiskulttuuria" kullanhuuhdontaan oikeuttavien lupien ja hakemusten määrän sekä luetellut muut saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä, mutta ei ole arvioinut näiden yhteisvaikutusta saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksiin. Tämä näinkin, vaikka lausuntopyynnössä todetaan, että "[k]ullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön

kannalta herkkä elinkeino.” Tukes ei myöskään ole arvioinut mitä saamelaisten oikeuden alkuperäiskansana kannalta tärkeitä alueita hakemus koskee.

Tukesin tulee selvittää kaivoslain 38 §:n mukaisesti kullanhuuhtontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Vasta kyseisen selvityksen laatimisen jälkeen tulee Tukesin pyytää saamelaiskäräjiltä ja mikäli lupa koskee koltta-alueita niin myös kolttien kyläkokoukselta kaivoslain mukainen lausunto sekä järjestää tarvittavat neuvottelut. Kyseinen selvitys tulee saattaa saamelaiskäräjien ja kolttien kyläkokouksen tietoon lausuntopyynnön yhteydessä. Selvityksen yhteydessä tulee toimittaa myös viranomaisten ja paliskuntien lausunnot saamelaiskäräjien ja kolttien kyläkokouksen tietoon. Saamelaiskäräjät pitää välttämättömänä, että Tukes laatii yhteistyössä saamelaiskäräjien, kolttien kyläkokouksen, ao. viranomaisten ja saamelaisten kotiseutualueen paliskuntien kanssa menettelyohjesäännöt, joissa sovitaan kaivoslain 38 §:n edellyttämistä menettelytavoista, yhteistyöstä ja vaikutusten arviointien tekemisestä saamelaisten kotiseutualueelle kohdistuvien hakemusten osalta. Neuvottelu tulisi järjestää mahdollisimman pian.

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan on selvää, että uusia lausuntopyyntöjä ei tule lähettää eikä lupapäätöksiä tehdä saamelaisten kotiseutualueen osalta ennen kuin yhteisistä menettelytavoista saamelaisten kotiseutualueella on sovittu ja Tukesin lupaharkintakäytäntö vastaa kaivoslain ja KHO:n yllä viitatus ennakotapauksen vaatimuksia.

Saamelaiskäräjät ei pysty tässä vaiheessa antamaan näkemystään lausuttavana olevista kullanhuuhtontalupahakemuksista, koska arviota luvan mukaisen toiminnan vaikutuksista saamelaiskulttuurille ei ole tehty. Lupahakemuksia ei voida ratkaista ennen kuin kaivoslain mukaiset selvitykset ja vuorovaikutusmenettelyt on tehty.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pitänyt saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut hakemuksesta Rovaniemellä 29.4.2013. Neuvotteluissa saamelaiskäräjät eivät ole tuoneet esiin mitään lisäinformaatiota lausuntoonsa.

Saamelaiskäräjät on lisäksi lausunnossaan pyytänyt alueella pidettävän maastokatselmuksen. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto katsoo, että maastokatselmus ei toisi mitään sellaista uutta päätökseen vaikuttavaa tietoa alueesta, mitä hakemuksesta saatujen lausuntojen ja olemassa olevien aineistojen perusteella asiasta ei voisi päätellä.

Saamelaiskäräjien 25.3.2015 antaman lausunnon pohjalta Tukes toteaa, että Saamelaiskäräjille on toimitettu selvityksen antamista varten kaikilta osin selkeä ja kattava aineisto saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana mahdollisesti häiritsevästä alueiden käyttömuodoista. Toimitettu aineisto sisälsi kaivosviranomaisen laatiman selvityksen karttaliitteineen, josta käy ilmi hakemusalue, sen läheisyydessä olevat vastaavat muut luvat ja maankäyttömuodot. Lisäksi Saamelaiskäräjille on toimitettu luettelo linkeistä, mistä

selvityksen tausta-aineistoon voi tutustua sekä tarjouduttu pyynnöstä toimittamaan tausta-aineisto myös paperisena Saamelaiskäräjien käyttöön.

Lupaharkinta on tapahtunut kaivoslain 6 luvun mukaisesti. Lupaharkintaan sisältyy muun muassa toiminnasta ja muista lupa-alueen läheisyydessä olevista maankäyttömuodoista aiheutuvan yhteisvaikutuksen arviointi muun muassa saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksiin. Kaivoslain 33 §:n mukaan kaivosviranomaisen ratkaisee kullanhuhdentalupia koskevat asiat.

Muut lausunnoissa esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan selitys

Hakijalta on pyydetty selitys liittyen Saamelaiskäräjien 17.8.2012 antamaan lausuntoon.

Hakijan selitys 2.11.2012:

Hakija esittää, että Tukes hylkää lausunnossa esitetyt sekavat vaatimukset ja myöntää kullanhuhdentaluvan hakemuksen mukaisesti.

Hakijan mielestä kyseisen kaltaisen erittäin sekavan ja jäsenitelemättömän lausunnon arvioiminen on kohtuuttoman vaikeaa. Argumentit ovat sekavasti levällään ja otsikointi virheellinen ja puutteellinen. Edes se, että mitä lausunnonantaja ensisijaisesti vaatii, ei tule selväksi.

Hakijan käsityksen mukaan Saamelaiskäräjilläkin on viranomaisen status ja sen perusteella voisi olla oikeutettua odottaa hieman selkeämpää lausuntoa.

Perustelut

Esitetyt vaatimukset tulee hylätä koska:

1. Yleisesti vaatimuksesta.

Saamelaiskäräjillä (SK) on toimivalta (Laki saamelaiskäräjistä 17.7.1995/974, 1§) saamelaisten kieleen ja kulttuuriin liittyvissä asioissa. SK laajentaa itse toimivaltaansa tulkitsemalla, että kaikki maankäyttö vaikuttaa kalastukseen, keräilyyn, metsästyksen ja poronhoitoon ja sitä kautta vaikutus ulottuu kieleen ja kulttuuriin ja että näin SK voi kieltää kaikki mahdollisest asiat saamelaisalueella.

Näin asia ei ole, vaan SK:n toimivalta ulottuu vain kieli- ja kulttuuriasioihin.

Saamelaiskäräjät väittää valituksessaan, että hakijan hanke heikentää saamelaisten oikeutta ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Vaikutusketjua luonnosta, poroista tai keräilystä kieleen ja kulttuuriin ei ole mitenkään valituksessa osoitettu. Esitettyjä yleisiä väittämiä vaikutuksista – siis yleistä väitettä siitä, että vaikutuksia on - ei voi pitää pätevänä todisteluna.

Jos Saamelaiskäräjät esittäisi täsmällisiä vaikutusmekanismeja ja arvioisi vaikutusten määrää, olisi mahdollista käynnistää vuoropuhelu ja etsiä keinoja vähentää näitä väitettyjä kieleen ja kulttuuriin liittyviä vaikutuksia ja yhteensovittaa luonnon käyttöä.

Saamelaiskäräjien lausunnossa ei kuitenkaan osoiteta näitä vaikutusmekanismeja, eikä niiden haitallisuuden määrää, vaan toistetaan samoja yleisiä argumentteja, joilla voidaan vastustaa mitä tahansa hanketta.

Saamelaiskäräjien käsitys on, että pienikin vaikutus saamelaisten harjoittamaan talouteen (tässä tapauksessa n. 25 sentin vuosittainen vaikutus porotalouteen) riittää perusteeksi siihen, että lupa hakijan toiminnalle täytyy kielen ja kulttuurin etujen perusteella evätä, jos Saamelaiskäräjät niin vaatii.

Mikäli tämä käsitys vahvistuu, tarkoittaa se, että aivan kaikenlaisen toiminnan tulee saamelaisalueella saada lupa tai myönteinen lausunto Saamelaiskäräjiltä, jotta toimintaa voitaisiin harjoittaa.

2. Esitetyt perustelut ovat luonteeltaan yleisiä, eivätkä liity hakijan hankkeeseen

Saamelaiskäräjät on 2012 aikana valittanut hallinto-oikeuteen kategorisesti kaikista koneelliseen kullankaivuun liittyvistä päätöksistä: niin kaivosviranomaisen päätöksistä (Tukes) kuin ympäristölupaviranomaisen päätöksistä (PS-AVI). Paitsi yhdestä sellaisesta ympäristölupapäätöksestä ei olla valitettu, jossa hakijana on ollut saamelainen.

Valitukset 2012 ovat olleet monistettuja, eikä niissä ole ymmärretty kullanhuudontaluvan ja ympäristöluvan erilaisuutta, vaan samoilla argumenteilla ja lähes identtisillä valituksilla on vastustettu molempia.

Saamelaiskäräjien valituksissa on sekaisin kaivosviranomaisen toimivaltaan liittyviä asioita (tutkimus- ja omistusoikeus esiintymään sekä yleinen hyödyntämisoikeus) ja ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan liittyviä asioita (ympäristö- ja vesilakien soveltaminen).

Saamelaiskäräjät vetoaa kiireisiinsä, mutta yhdellä valituksella on valitettu kaikista kategorisesti kaikista koneelliseen kullankaivuuseen liittyvistä asioista, mitään erityistä lisätyötä ei tästä sarjatyöstä ole tullut.

Muutenkin Saamelaiskäräjillä on mahdollisuus kohdistaa voimavaroja haluamiinsa asioihin haluamallaan tavalla. Vaatimukset siitä, että lupaprosessit olisi tullut jäädyttää, kunnes Saamelaiskäräjät olisi saanut mielestään tarvitsemansa resurssit, ovat kohtuuttomia luvan hakijoita kohtaan.

3. Lausuntojen kartta-aineiston puutteellisuus:

Useimmat kullankaivajat osaavat käyttää Tukesin ylläpitämää tietokantaa, josta näkyy graafisesti karttapohjalla voimassa olevat sekä vanhentuneet valtaukset, varaukset, kaivospiirit ja kullanhuudontaluvat.

Saamelaiskäräjien mukaan ilman ko. tietoja, heillä ei ole mahdollisuutta arvioida kaivoslain edellyttämiä kumulatiivisia vaikutuskulttuuriin. Nämä tiedot ovat kaikkien nähtävissä julkisessa rekisterissä, jolloin on kohtuutonta vastuuttaa hakijaa raportoimaan niistä esim. hakemusvaiheessa.

4. Porolaitumiin liittyvistä vaikutuksista:

Porotalouteen liittyvissä asioissa Saamelaiskäräjät ei ole asianosainen. Asianosainen on Hammastunturin paliskunta.

Kullankaivun vaikutuksista porotalouteen hakija esittää liitteenä olevan Lapin Kullankaivajain Liitto ry:n tekemän laskelman kullankaivun vaikutuksista porolaitumiin.

Hakijan hankkeen laskelman mukainen porotalouteen kohdistuva vaikutus on noin 25 senttiä vuodessa, mitä voitaneen pitää nimenomaan vähäisenä.

Laskelma voi olla virheellinen, koska porolaitumen tuottokyky vaihtelee paljon, mutta se osoittaa kiistattomasti vaikutuksen suuruusluokan.

5. Kullankaivun ympäristövaikutukset

Hakija viittaa kyseisessä kohdassa (luku 3.1.) sellaisiin lakeihin, joihin liittyvät asiat ratkaistaan ympäristölupamenettelyssä eikä kullanhuhdantalupamenettelyssä.

Tällä perusteella viittaukset luonnonsuojelu-, ympäristö-, erämaa- ja vesilakeihin sekä niihin liittyvä argumentointi ovat aiheettomia.

6. Kalatalouteen liittyvistä vaikutuksista:

Lausunnossa on pelkkä otsikko: "Vaikutukset saamelaiseen kalastusperinteeseen", mutta ei mitään perustelua tai muuta tekstiä, mikä liittyisi kalastukseen.

Luonnonsuojeluasioissa toimivaltainen viranomainen on ELY-keskus/ympäristöyksikkö ja Metsähallitus. Kalastusasioissa se on ELY-keskuksen kalatalousyksikkö.

Asiaan liittyvä asiantuntijuus on heillä. Hakijan saaman käsityksen mukaan näiden viranomaisten käsitys, mikä on tullut ilmi ympäröivän alueen kullanhuhdantalupa- ja ympäristölupaprosessissa ei tue Saamelaiskäräjien esittämiä yleisiä väitteitä.

7. Poroille aiheutetuista muista vaaroista:

Porotalouteen liittyvissä asioissa Saamelaiskäräjät ei ole asianosainen. Asianosainen on Hammastunturin paliskunta, joka ei ole muistuttanut hakemuksesta.

Kullankaivun mahdollisesti muista poroille aiheuttamista vaikutuksista hakija esittää liitteenä olevan Lapin Kullankaivajain liitto ry:n tekemän arvion.

Saamelaiskäräjien esittämät väitteet poroille syntyvistä muista haitoista ovat yleisiä ja yksilöimättömiä, eikä niitä voi pitää todisteluna.

8. Kaikissa valituksissa mainittuihin kuoppiin, liikkumiseen, maisemaan yms. asioihin liittyen:

Yleisiin maisemavaikutuksiin liittyvissä asioissa Saamelaiskäräjät ei ole toimivaltainen viranomainen. Jos yleisiä kullankaivun maisemavaikutuksia aletaan arvioida, niin niitä täytyy luonnollisesti verrata esimerkiksi porotalouden itsensä ja metsätalouden aiheuttamiin maisemavaikutuksiin.

Hakijan toiminnasta syntyy kuoppia vain kaivuvaiheessa, ne näkyvät vain enintään 200 metrin päähän ja kaivun päätyttyä ne maisemoidaan.

Maisemoinnista yms. on määrätty yksiselitteisesti sekä ympäristöluvassa että kullanhuhdantaluvassa, minkä lisäksi prosessissa määrätään vakuus, mikä pidätetään, mikäli toiminnan loppuessa aluetta ei ole maisemoitu moitteettomasti.

Hakija kulkee kullanhuhdontapaikalle osittain Metsähallituksen tekemää metsäautotietä pitkin ja osittain samaa Metsähallituksen osoittamaa uraa pitkin kuin muutkin kullankaivajat

ja mm. poromiehet käyttävät, eikä väitettyjä maaston kulumishaittoja hakijan osalta synny lainkaan.

Maastoliikenteeseen liittyvän luvituksen hoitaa Metsähallitus.

Koko lausunnossa oleva ainoa yksilöity asia liittyy Vuijemijoen jyrkkään laaksoon menevään reittiin, joka on yhteinen ja jota käyttävät alueen muutkin kullankaivajat ja poromiehet.

Tämän reitin yhteiskäyttö ei ole ollut ongelma, koska liikennettä on mitättömän vähän.

Hakija ei ymmärrä tähän liittyvää huolta.

Toisten kullankaivajien mahdollisesti aivan toisaalla harjoittama mönkijäliikenne ei voi mitenkään liittyä hakijan hankkeeseen eikä tähän valituksenalaiseen lupaprosessiin.

Päätösmaksu

Tämä päätös annetaan hakijalle maksutta

Perustelut: Hallintolaki (434/2003) 52 §

Asia on palautettu kaivosviranomaisen uudelleenkäsiteltäväksi.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta

valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille ja paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Hallintolaki (434/2003)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Pasi Molkoselkä, puh. 029 5052 133, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Terho Liikamaa
kaivosvli-insinööri

Pasi Molkoseika
ylitarkastaja

- LIITTEET
- Liite 1. Valitusosoitus
 - Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)
 - Liite 3. Selvitys kullanhuuhtontaluvan myöntämisen esteistä
 - Liite 4. Ohjeet vakuuden asettamiseen
 - Liite 5. Panttaussitoumus
- TIEDOKSI
- Inarin kunta
 - Hammastunturin paliskunta
 - Lapin ely-keskus
 - Metsähallitus
 - Saamelaiskäräjät

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteyshenkilöt muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

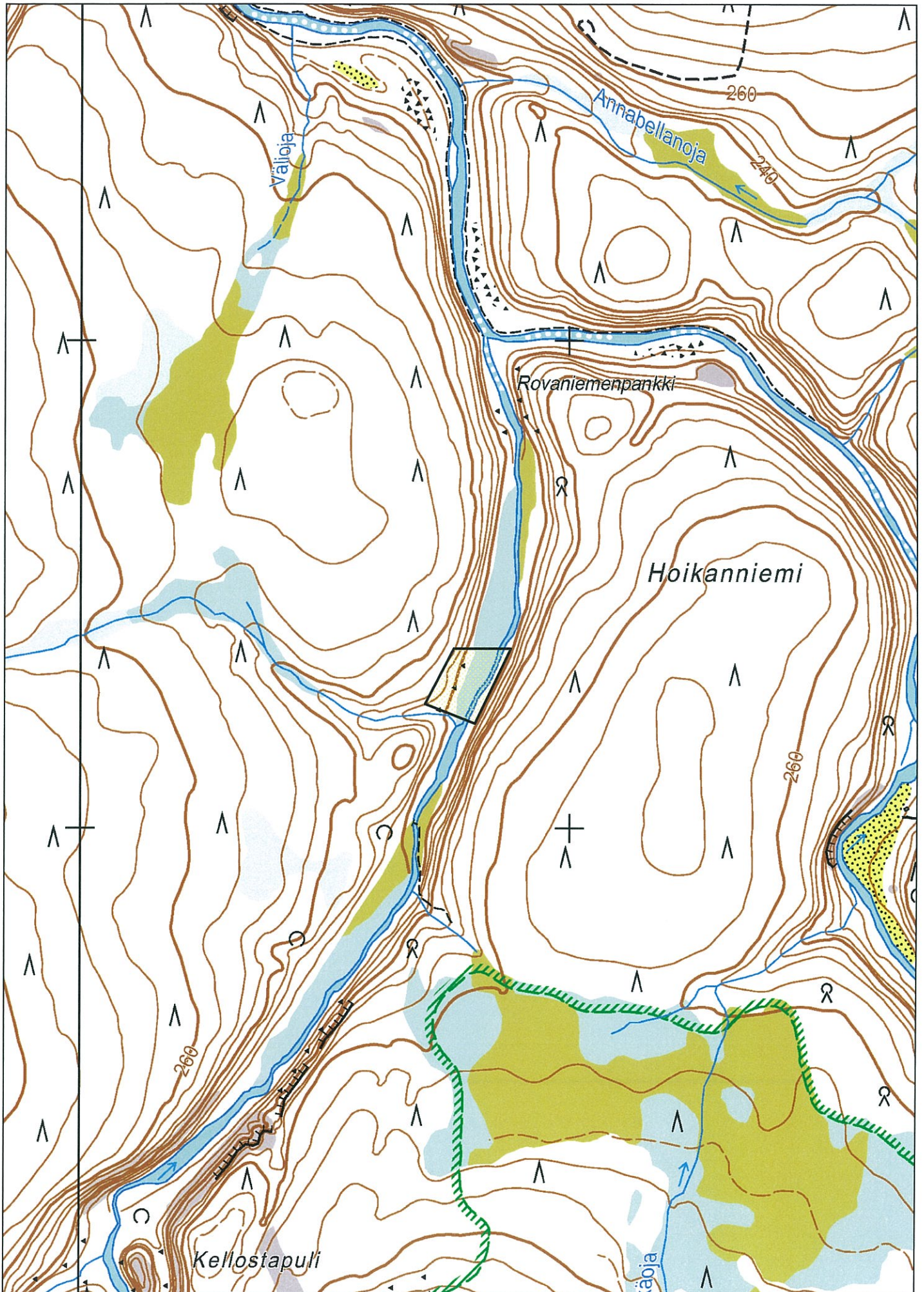
Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Kullanhuuhdontalupa-alue HL2012:0009

Selvitys kullanhuuhdontaluvan HL2011:0005 mahdollisista myöntämisen esteistä

Yleistä kullanhuuhdonnasta

Kullanhuuhdonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Esimerkiksi vuonna 2000 kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, kun tällä hetkellä vastaava määrä on 219 ja hakemuksia on vireillä 89 (lähde: Kaivosrekisteri). Lisäksi kullanhuuhdontaan varattujen alueiden keskikoko on pienentynyt uuden kaivoslain voimaantumisen myötä noin 20%, koska lupa-alueen maksimikoko pieneni 7 hehtaarista 5 hehtaariin.

Kullanhuuhdonnan mahdollista vaikutusta saamelaiskulttuuriin tarkastellaan paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan. Kullanhuuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka aiheuttaa vesistöön vaikutuksia. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luissa toimivaltainen viranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupahakemusalueen kuvaus

Kullanhuuhdontalupa-hakemusalue HL2012:0009 (1,6 ha) sijoittuu Hammastunturin paliskunnan alueelle, paliskunnan itäreunalle ja Hammastunturin erämaa-alueelle. ja Hammastunturin erämaa-alueelle.

Hammastunturin paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 252000 ha, Hammastunturin erämaa-alueen pinta-ala on 182231 ha. Hammastunturin erämaa-alue on jaettu kahteen vyöhykkeeseen, syrjä vyöhykkeeseen ja retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeeseen. Syrjävyöhykkeen, jonka pinta-ala erämaa-alueesta on noin 80%, yhtenä pääasiallisena tarkoituksena on saamelaiskulttuurin ja -poronhoidon turvaaminen.

Kullanhuuhdontalupahakemus sijoittuu retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeelle.

Hammastunturin paliskunnan alueelle sijoittuu 52 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä 260 ha. Näistä kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 54,67ha. Alueen lähistöllä olevat lupa-alueet ovat olleet pääsääntöisesti kullanhuuhdontaikäisessä vuosikymmenien ajan. Pinta-alallisesti 87 % voimassa olevista luvista luvan haltija on jo aiemmin omistanut oikeuden huuhtoa kultaa kyseisellä alueella. Alueen läheisyydessä on vireillä myös 8 kpl kullanhuuhdontalupahakemuksia pinta-alaltaan 31,71 ha.

Luvan mukaisen toiminnan kuvaus

Alueella on tarkoitus harjoittaa koneellista kullanhuuhdonta, vuotuinen kaivumäärä on alle 1000 m³. Alueella on tarkoitus harjoittaa kullanhuuhdonta vuosittain 15.5.-30.9. välisenä aikana. Hakijalla on alueelle ympäristölupa PSAVI/116/04.08/2012, lupa on voimassa toistaiseksi. Toimivaltainen ympäristölupaviranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Muut häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitetulla alueella ja sen läheisyydessä

Alue on erämaalain (62/1991) mukainen erämaa-alue, jonka hoidossa ja käytössä on noudatettava hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma on päivitetty 17.12.2012 ja se on Ympäristöministeriön vahvistettavana.

Koko Hammastunturin erämaa-alueella on 28 kpl vuokra- ja käyttöoikeussopimuksia, joista 16 kpl liittyy porotalouteen. Kullanhuuhdonta-alueen läheisyydessä ei ole yhtään voimassa olevaa muuhun alueiden käyttömuotoon liittyvää sopimusta.

Yleisesti vuokra- ja käyttöoikeussopimuksista ja niiden myöntämisestä Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa todetaan seuraavaa:

Vuokra- ja käyttöoikeussopimusten laatiminen

1.) Metsähallitus jatkaa voimassa olevia käyttöoikeus- ja vuokrasopimuksia edellyttäen, että niiden käyttötarkoitus ei muutu erämaalain vastaiseksi.

2.) Metsähallitus voi luovuttaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) mukaisia erityisen etuuden käyttöoikeuksia tukikohdan sijoittamista varten. Hakijan tulee täyttää rahoituslain kriteerit. Hakijan on oltava kuntalainen.

3.) Kalastuksen tai metsästyksen (muut kuin luontaiselinkeinojen harjoittajat) perusteella uusia tukikohtapaikkoja ei myönnetä.

4.) Poronhoidon tarpeisiin voidaan tehdä käyttöoikeus- ja vuokrasopimuksia. Uusien poroaitojen riistaturvallisuutta parannetaan mahdollisuuksien mukaan.

5.) Vanhoille käyttöoikeussopimuksettomille rakennuksille voidaan tehdä omistajan hakemuksesta käyttöoikeus-sopimus, mikäli rakennus on rakennettu ennen erämaalain voimaantuloa 1991, rakennus on asumiskelpoinen, rakennuksen omistaja on kuntalainen ja omistaja käyttää rakennusta metsästyksen, kalastuksen tai keräilyn tukikohtana. Rakennukselle on lisäksi hankittava kunnan myöntämä rakennus- tai toimenpidelupa.

Vaikka hoito- ja käyttösuunnitelma on vielä vahvistamaton, Metsähallitus noudattaa suunnitelman kohtia 1, 2 ja 4 myöntäessään vuokra- ja käyttöoikeussopimuksia alueelle.

Ylä-Lapin luonnonvarasuunnitelman tarkistamisen kaudelle 2006-2010 yhteydessä Metsähallitus on päättänyt, että erämaa-alueiden metsien hakkuista luovutaan, joten alueella ei harjoiteta metsätaloutta.

Pysyvien teiden rakentaminen on erämaa-alueelle laissa kielletty.

Lupa-alueen läheisyydessä ei ole retkeilyreittejä tai -kohteita.

Hammastunturin erämaa-alue on kuntalaisille merkittävä perinteinen metsästysalue. Lupametsästyspaine on alueella vähäinen. Metsästyspaine (kuntalaiset+lupametsästäjät) lupametsästysalueilla on ollut enimmillään 1,4 metsästysvuorokautta/km². Metsästys ajoittuu syksyyn, jolloin kullanhuuhdonta-toiminta ei ole enää niin aktiivista.

Kun huomioidaan edellä kerrotut tosiseikat, kullanhuuhdontaluvassa annetut määräykset ja muualla lainsäädännössä ja viranomaispäätöksissä annetut velvoitteet sekä alueen maastollinen sijainti, voidaan

todeta, että kullanhuuhdontaluvan HL2012:0009 oikeuttamat toimenpiteet eivät yksin taikka yhdessä muiden vastaavien lupien ja edellä kuvattujen muiden maankäyttömuotojen kanssa heikennä olennaisesti saamelaisten oikeuteen harjoittaa kulttuuriaan. Lisäksi hakija on osoittanut olevansa kelpoinen hakemaan kullanhuuhdontalupaa eikä hakemusalueella ole selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella muitakaan kaivoslaissa mainittuja luvan myöntämisen esteitä.

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (www.kaivostoiminta.fi/kartta)

Erämaalaki (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1991/19910062>)

Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma

(http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Hoidonjakaytonsuunnittelusuojealueilla/Hammastunturi/Documents/Hammastunturi_Hks_VAHVISTETTAVAKSI_17122012.pdf)